

Előfizetési árak helyben és vidéken:	
Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér
Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.	

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Állami tisztviselők lakbére.

Kellemetlen meglepetésben részesültek karácsony ünnepére az Ujvidéken lakó állami tisztviselők. A miniszterium határozata alapján Wekerle Sándor miniszterelnök az új lakbérrendeletet bocsjította ki, mely Ujvidéket a negyedik osztályba sorozta és így az itt lakó állami tisztviselőknek meg nem érdemelt mellőzést és anyagi kárt juttatott. Besorozták Ujvidéket a negyedik osztályba és Zombor, az Ujvidékhez képest szinte nagyközségnek, lakásviszonyok tekintetében szinte falunak tekinthető város, a harmadik osztályba jutott.

Igazán érthetetlennek találjuk a miniszterium ezen döntését és kutatnunk kellene, ki adhatta a nemzeti kormánynak ezt a lehetséges hogy jóhiszemű, de feltétlenül téves információt, mely Ujvidék lakásviszonyairól oly mesésen szép képet festett, hogy a nálunk a drága lakásviszonyok miatt a városnak periferiáira kiszorult tisztviselőknek helyzetét még sivarábbá tették.

Eltekintve attól a rohamos fejlődéstől, mely napról-napra új meg új polgárokat hoz városunk falai köré, Ujvidéknek lakásviszonyai sohasem voltak kedvezők; de legkevésbé tekinthetők azoknak most, amikor a sok vállalat miatt újabb tisztviselők és munkások százai lepték el városunkat és drágotították meg az amugy is horribilis áru és rossz lakásokat. Halavány „dunszt”-ja sincs annak, aki Ujvidéket lakásviszonyok tekintetében negyedik helyre teszi, micsoda rengeteg pénzbe kerül nálunk olyan 3-4 szobás lakás, mely lakható?

Nem beszélek én a város főbb utcáiról, ahová lakni csakis az a tisztviselő mehet, ki okosan választotta meg az édes apját. De a külső kerületekben is, ahol az intelligenciát éppen csakis a tisztviselők képviselik, 6-800 koronán alul alig található valamiképen is lakható ház, illetőleg lakás.

És amikor aztán az Ujvidékre vonatkozó rendelkezést a más városokéval hasonlítja össze, tisztán felháborító érzés vesz erőt az emberen. Jó közel van hozzánk Zombor. Zombor belekerült a harmadik osztályba, Ujvidéket nagy-

lelkűen beletették a negyedikbe. Akinek a rendelet ily alakulására befolyása volt, tegye kezét a szívére és mondja meg igaz lélekkel: ha Ujvidék a negyedik osztályba került, nem érdemelte-e meg Zombor, hogy a hatodik osztályba jusson. Van e bármily terrenum, melyen Zombor Ujvidék közelébe kerülhet? Kereskedelme, ipara talán oly borzasztóan nagy, hogy megkövetelné a zombori állami tisztviselőknek magasabb fizetési osztályba való sorozását? Talán annyi, oly végtelenül sok ott az intelligencia, mely tisztességes lakást keres, hogy feltétlenül Ujvidéknek fölébe kellett helyezni? Avagy talán újabban egész zarándok csapatok vonulnak letelepedés céljából Zomborba, a kultúra és felvilágosodottság Mekkájába, melyek megdrágotították a lakásviszonyokat, hogy ezt a sérelmes rendeletet hamis információk alapján meg kellett tenni? Annyira fel lendült újabban Zombor, annyit építkeznek, vállalkoznak, dolgoztatnak ott, hogy már sátrak alatt hálanak Zomborban az utcán az emberek és ez tette szükségessé, hogy a tisztviselők ott nagyobb lakbért kapjanak, mint Ujvidéken, mely talán egészen elmaradt a világtól?

Elégge nem kárhoztatható hibát, bünt követtek el azok — bárkik is legyenek — kik ezt előidézték. És mi feltétlenül elvárjuk képviselőinktől és főispánunktól, hogy ezeknek a mi amugy is elégge drága életviszonyok közepette élő tisztviselőink ügyét elárvalni nem hagyják és meg fognak tenni mindent, hogy — ha még lehet — ezen a sérelmes miniszteri rendeleten kellő felvilágosítás után változtassanak.

Vár. szakbizottságok 1909-re.

Vár. törvényhatóságunk e hó 4-én Dr. Balla Aladár főispán elnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyfelől az új arca és alakok, másfelől a balmezőnek teljes üressége kölcsönöztek érdekes és tanulságos képet. A koalícióhoz, a nagy többség pártjához nem tartozó biz. tagok teljesen hiányoztak s tán ennek elősejtelve okozhatta, hogy a közgyűlés egyetlen egy bizottságba sem választotta be a távollétükkel tündökölni szerető biz. tagokat. Napirend előtt elnöklő főispán meleg szavakban, szívből üdvözli a biz. tagokat, annál inkább, mivel a mai közgyűlésen a múlt dec. havi választásból kifolyólag sokan jelennek meg először mint ujonnan választott biz. tagok, de az érték képviselők közt is néhányan

ujak; szívből üdvözli annál inkább, mivel bizton reméli, hogy magas hivatásuk, nemes feladatuk tudatában és teljesítésében úgy megbízóik, mint a haza érdekeit és javát fogják szolgálni s e biztos feltevésben kívánja, hogy munkásságukat áldás kísérje. — Bruck Ferenc úgy saját, mint többi új képviselőtársai nevében köszönetet mond a főispán meleg üdvözléseért s annak teljes tudatában, hogy a biz. tagsággal terhek és köteleességek járnak együtt, igéri, hogy teljes erővel oda fognak törekedni, hogy úgy a választó polgárságnak, mint a főispánnak beléjük helyezett kitüntető bizalmát kiérdemeljék. Az egyes szakbizottságok következőleg alakultak meg:

Jgazoló választmány: Dr. Kubinyi K. Juhász J., Mayer József, Vilics Márk, Milics Tivadár s főispáni kinevezés folytán Bozsenik Béla elnök, Dr. Lustig, Dr. Horváth, Dr. Ilics Brankó tagok.

Bírói választmány: Jójárt J., Dr. Ámon, Dr. Leitner B., Csirits esperes, Bradvarovits K. **Számonkérőszék:** Csirits esperes, Juhász Jenő.

Egészségügyi bizottság: Tomann V. Geiszler J., Bozsenik B., Varga György, Gály József, Paul Keresztély, Ludwig József, Dr. Ilics, Vilics M., Maczedonits Vlada.

Népnevelési bizottság: Jójárt J., Endre Antal, Bruck F., Bozsenik, Gály J., Szabó Lajos, Dr. Ámon Pál, Milics T., Vilics M., Popadics P., Dr. Adamovich István és a felekezetek 1-1 tanítója: Geiszler, Milovanovits, Gutsohn, Karner, Székely S., Gubás E.

Kisdedovodák, menedékházak felügyelő bizottsága: Jójárt J., Ertl Ignác, Szabó Lajos, Gály, Bozsenik, Geiszler, Dr. Ámon, Bruck, Szabó István, Csirics esperes, Dr. Ilics, Vilics M.

Az esküdtképes egyéneket összeíró bizottság: Irsay Antal, Paul Ker. I., Szabó L., Tomann V. II., Martonoski T., Szabó J. III., Popadics P., Szlankamenác Gy. IV., Peics Péter, Vilics M. V. negyedre s ugyane bizottságba bizalmi férfiak: Szabó Lajos, Winkle I., Bozsenik, Vilics, Maczedonits, Szabó István.

A távollévő és ismeretlen védkötelesek puhatoló bizottságába: Paul K., Winkle I., Szabó L., Irsay, Gály, Varga György, Csirits esperes, Dr. Gavanszky T., Maczedonits, Rákits Péter.

Lóavató bizottság: elnöke Jovanovits P. Béla, hatósági biztos a ifj. Jójárt János, főispán által kinevezve: Kassovits Zs., Lovrekovits F., Dimics János becsütsök és Vadász Gyula állatorvos.

Gazdasági bizottság: Balla Árpád, Bruck, Ludwig, Mayer J., Jójárt, Lovrekovits, Geiszler, Dr. Königstättler Ottó, Dr. Horváth Géza,

BOGDÁNY és TÁRSA
UJVIDÉK,
Tökölly Imre-utca 11. sz.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

MENNYASSZONYI KELENGYE

szükségleténél sziveskedjék **KRON KÁROLY FIA céghez UJVIDÉKEN** fordulni, ahol minták és költségléírányzatok szives rendelkezésére állanak.

Bozsenik, Dr. Kubinyi, Varga Gy., Brunner Ede, Dr. Adamovich J., Szlavnits J., Vilics, Milics, Dr. Ilics, Popadies, Jerkovits J. rendes és Martonosky T., Jovanovits P. Béla létezésében jártas póttagok.

Pénzügyi és költségvetési bizottság: Balla Árpád, Bruck, Mayer J., Dietzgen Gábor, Dr. Königstättler, Dr. Horváth, Krón Richárd, Popadies P., Vilics, Szlavnits J.

Építészeti bizottság: Endre Antal, Pekló Béla, Szlavnits J., Dr. Ilics B., Szabó L., Paul Ker.

Kövezési, vízvezetési, csatornázási és közvilágítási bizottság: Pekló B., Mayer J., Geissler J., Balla Árpád, Dr. Königstättler, Endre Antal, Popadies Péter, Dr. Adamovich J., Milics T., Szlavnits István.

Janügyi és köznevelődési bizottság: Endre Antal, Dr. Adamovich J., Dr. Ámon Pál, Bozsenik Béla, Geissler József, Bruck Ferenc, Jójárt János, Vilics M., Bradvarovics K., Popadies Péter.

Jövedéki hivatali ellenőrző bizottság: Bradvarovics Koszta, Popadies P., Lovrekovics F., Dietzgen G., Brunner E. Jójárt J.

Szinügyi bizottság: Mayer József, Bozsenik Béla, Dr. Horváth Géza, Dr. Königstättler Ottó, Bruck Ferenc, Vilics Márk.

Árvizvédelmi bizottság: Szabó István, Paul Ker., Lovrekovics F., Irsay A., Winkle J., Juhász J., Gály J., Szabó L., Molnár H., Schubert Re., Varga Gy., Faith F., Dr. Gál Ödön, Szalacsanin Zs., Szlavnits J., Szlankamenacz Gy., Jovanovits P. B., Ludvig J., Pekló B., Balás Lázár.

Pénztárviszsgáló bizottság: Winkle J., Brunner E., Dietzgen G., Georgievics J.

A szegényház igazgatósága: Dr. Ámon P., Dr. Kemény Soma, Milics T.

Építészellenőrző bizottságba: Róth Vilmos.

Arvaszéki ülnökök: Szabó István, Bozsenik, Schubert, Szabó Lajos, Winkle J., Altwirth J., Dr. Gál Ödön, Herger Á., Varga, Dr. Ámon, Ludwig J., Irsay Á., Martonoski T., Vilics M., Dr. Ilics B., Maczedonits V.

Borellenőrző bizottság tagjai maradnak a régié, még pedig Jójárt J., Juhász J. kinevezettek és Martonoski T., Dietzgen G. választottak. Kikhez elnökké Winkle István neveztetik ki a főispán által.

A villamos művek létesítését ellenőrző bizottság: Balla Árpád, Pekló Béla, Endre Antal, Szlavnits István, Dietzgen Gábor, Ernst József; ugyan-e bizottság elnöke Dr. Demetrowits Vladimír polgármester, műszaki előadóvá Orbán Ignác, jogi előadóvá Dr. Szlezák Lajos választatik.

A tiszti főügyész helyettesévé elnököl főispán Dr. Horváth Gézát nevezi ki.

Városi javadalmak.

Az önkezelésbe vett városi javadalmak m. december havi bevételei tételenként a következők voltak:

	1907. kor. fill.	1908. kor. fill.
Borfogy. adó	15,571-96	17,691-53
Husfogy. adó	3,296-80	3,608-30
Vágóhídi díj	1,898-90	1,956-74
Kövezetvám	1,429-37	1,781-50
Helypénz	609-01	886-98
Mérleg díj	587-54	812-02
Partdíj és rakhely	—	15-96

	1907. kor. fill.	1908. kor. fill.
Heti vásár	—	28-12
Borfogy. pótdadó	1,823-69	1,996-39
Husfogy. pótdadó	824-29	902-20
Szeszfogy. pótdadó	787-10	940-18
Likőrfogy. pótdadó	152-67	141-20
Atalány	10-73	15-00
Bírság	94-46	233-64
Összesen:	27,086-52	31,009-76

Mint az előző 1907. évi bevételek összegéből kitűnik, a városi javadalmak m. december havi bevételei az előző év december havához képest 3923 k. 24 f. többletet eredményeztek.

Nemzeti színészet.

Ujév napján délután megtelt a színház „A dollárkirálynő” előadása alkalmával. Este félüres földszinti, telt karzat előtt ment Csepregy halhatatlan remeke, „A piros bugyelláris”, ismét Schubert Márton vendégszereplésével. Kedves tenoristánk Kósza Gyurkát játszotta. Ha ugyan a szerep rövidsége nem is engedte ott kellőleg érvényesülni, mégis élvezettel hallgattuk érzéssel előadott magyar dalait. Sikeresen játszott és elismerésben nem volt hiány. Török Zsófinét Solti Vilma adta, igen kitűnően érvényesítve játékában az ezen szerep előadásához szükséges összes kellékeket és igen szépen énekelt. Vajda (Csillag Pali) kedvvel, ügyesen játszott. Még kiemeljük Gáspárt (Hajós), Vándoryt (Pennást), Gáspárnét (jósoló Suták Kata) és Tordayt (Peták). Ernyei (Török bíró szerepében) minden tekintetben jó volt. Az előadást egy kedves allegoria előzte meg. Bucsuzott a tehertől roskadt 1908. év és feltűnt egy csoportképben a „Himnus” hangjai mellett a deli ujesztendő, az életerős, ifju 1909.

Szombaton igen mérsékeltén látogatott ház előtt adták Milöcker ujdonságát, a „Komédiások”-at. Librettója ugyan nem emelkedik az operettek általános nivója fölé, mindamellett eléggé kedves és mulatságos jeleneteket ügyesen aknáz ki, de a zene igazán kitűnő. A fülbemászó melódiák méltán keltenek tetszést. Főszerepe volt ez este Barna Mancinak. A leleményes Madár Marcit játszotta igazán kiváló sikerrel. Oly ügyesen mozog a színpadon, hogy ritkaság. Méltó elismerés volt a közönség tetszésnyilvánítása. Vajda Dezső kezd a régi jó kedvhez jutni. Igaz, hogy minden este fárasztó szerephez jut, azonban igen ügyes volt, mint a szentimentális, becsületes Kéresi Ödön. Csak azt nem tudjuk, hogy miért marad mindig a fején a kalapja, a szerephez tartozik-e, vagy sem? Ettől eltekintve, kifogástalanul játszott és szópen énekelt. Solti Vilma (Biber Irén) mint mindig, most is kedvben énekelt, eléggé ügyesen szerepelt az este Márkus Angela is (Berta). Gáspár (Agamemnon) őszinte elismerést aratott, Gáspárné is (Lidia). Pataky rokonszenvűnket ez alkalommal is igazán kiérdemelte. Tardós Jákót adta. Derenghynek nagy szerepe lett volna, a zsugori öntelt Nyul Job szerepét osztották ki neki, de bár tudjuk, hogy rutinírozott, ügyes színész, ez este a hatást teljesen lerontotta.

Vasárnap délután telt ház előtt ismétlődött meg a „Nagy mama”, énekes köntösében, este meg Bokor népszínműve, a „Gyerekkasszony”

volt a műsoron. Üres földszint, telt karzat, a vasárnapi előadásoknak sajnos gyakran visszatérő jellegzetes képe. Kedves kis dolog különben a darab, bár igen kis cselekvényt nyújt és a drámai részeket nem domborítja ki kellőleg. A főszerep ismét Barna Mancinak kezében volt. Mondanunk sem kell, aranyos volt. Játékában közvetlenség, élet volt, éneke kedvességet áruolt el. Partnere volt Vajda Dezső. Hamvas István, molnármester szerepében minden tekintetben elismerést keltett. Ernyei, mint Sólyom Ferkó, Spóner Ilonka mint Mariska adtak igen ügyeset. Csontos Vince plébánost. Kinek alakját a szerző, sajnos, nem rajzolja helyesen, ami darabjának szintén egyik főhibája, Gáspár mintaszerű alakításában láttuk. Szívesen regisztráljuk, hogy Derenghy az ügyefogyott Sanyi molnárinas szerepét minden részében jól kreálta. A többiek az ensemble kiegészítéséhez teljes erejükből hozzájárultak.

Kétfőn este igen gyéren látogatott ház előtt ment *Monna Vanna*. Maeterlnick híres színművét különböző előadásokban élvezte már közönségünk; de akik újra végig akarták nézni Prinziavalle és Giovanni szerelmes találkozását, meghallgatni az igaz szerelemnek vértperzselő, bűbajos szavait, csak kellemes benyomással távoztak színházunkból. Amit *Monna Vanna* szerepében Spóner Ilonka alakított, az felülmúlta minden várakozásunkat, az már abba a kategóriába tartozott, amit a kritika a művészet szóval jelez. Amit ő nyújtott ebben a szerepében, az elfeledtette velünk az előadás egynéhány silányságát, eltakarta a diszetek szegénységét, észre sem vettük, hogy olyan színészek is játszanak, kik szerepüket nem tudják, szögletesen mozognak a színpadon, nem zavart bennünket semmi; mi ott láttuk őket Pisával szemben; láttuk szavaiból, hogy Pizában kigyulnak a fáklyák; lobog az örömlángja, amint Vanna szenvedélyteljes kitöréseiben ott lobogott minden emberi szent és mégis gyarló érzés; örült szerető hazája és hazájának sorsüldözött népe iránt. Lángolt az érzés és szent volt a nő, mikor női becsületében megalázva, romba dönti egész lelki világát és megy ahoz, aki szerelmének áldozatul dobt mindenét. A művészet iránti szeretetem egész melegével köszöntöm ez esti sikere alkalmából Spóner Ilonkát, kinek ez alakítása tökéletes volt. Ebben a szerepben olyannak láttuk, amilyen ennél a társulatnál alig van: színész a szónak igaz, szép és nemes értelmében. Az ilyen színésznőnek misziója van. Ezeket nevelik fel nekünk, hogy szerte az országban legyenek hivatott papnői a művészetnek, a kulturának, a népnevelésnek. Spóner Ilonka nevét feljegyzem. Vele még ott fogunk találkozni, ahol a nagyokat emlegetik. — Elég jó partnere volt Princevalle szerepében Ernyei, míg Vajda Dezső megint méltó volt önmagához. Nem jó énekesnek, rossz színésznek. Egynehányan nem tudták szerepüket.

HIREK.

Személyi hír. Dr. Balla Aladár főispán e hó 5-én városi ügyekben és az áll. tisztviselői lakbér-kérélmé tárgyában Budapestre utazott. **Ujévi üdvözlöket** a nm. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 5257/1905. sz.

intézkedésével engedélyezett *ujfutaki magyar nyelv-terjesztő* alapha történet befizetésekkel megváltották: Almásy Miklós, Werner Mihály, Mihálovits Sándor, Sánta József, Galamb Ferenc, Mihálovits József, Beivinkler Ferenc, Helfrich János, Kern Ferenc, Günther Ernő, Kaffka Károly, Hrobács Mór, Leiszter Anna, Kleiszner Károly, Gulácsy Gyula, Csorba Jenő, Turkovits Zsigmond, Turkovits Zsigmondné, Bene Lajos, Lóvinger Izidor, Fekete József, Arday Albin, Gódor Ignác, Pacsu János.

Kaszinói közgyűlés. A Magyar Kaszinó e hó 3-ra hirdette évi közgyűlését s a tagok határozatképes számban jelenvén meg, azt meg is lehetett tartani, ami a kaszinó múltjában alig fordult elő. Nemesak a tagok nagy száma, de a megjelentek élénk érdeklődése és a közgyűlés nyugodt lefolyása, egyértelműleg hozott határozatai tarthatnak számot külön elismerésre is. Rehák Ferenc elnöki megnyitóját után ugy az évi jelentés, mint a titkári jelentés és a számvizsgálók jelentése tudomásul vétetett. A titkári jelentés szerint a kaszinó tagjainak sorába a múlt év folyamán belépett 24 tag, kilépett 11, elköltözött 11, meghalt 3 s az év végén volt összesen 167 rendes és 3 kültag. A pénztári mérleg 383 kor. egyenleggel záródott; a takarékpénztár nagylelkű adománya folytán a könyvtár 350 kötettel szaporodott. Mulatság rendeztetett 6 s ezek sikere főképp Dr. Zoltán Sándor tszéki bíró buzgólkodásának köszönhető. Vél. ülés tartatott 14 s nagyszabású ünnepély volt március 15-én, továbbá Zombory keletázsiai utazó előadása. A napirend utolsó pontjára Dr. Ofner Mór főorvos korelnöklete alatt meg-ejtetett a tisztviselői kar és a választmány megválasztása, melynek eredményeképp a megjelentek egyértelmű szavazata alapján elnök lett Rehák Ferenc, I. alelnök Dr. Zoltán Sándor, II. alelnök Dr. Kubinyi Károly, I. titkár Dr. Piukovich Sándor, II. titkár Kardos Miksa, ügyész Dr. Lustig Nándor, pénztáros Geiszler József, ellenőr Haller Géza, számvizsgálók Bezzegh János, Göbel Lajos, Kunwald Pál, könyvtáros Leitner József. A választmány tagjai lettek 62 szóval: Dr. Ámon Pál, Dr. Balla Aladár, Balassa Henrik, Besze Mihály, Bozsonik Béla, Belohorszky Gábor, Dr. Belohorszky János, Brunner Ede, Csarsch Dezső, Dr. Deák Imre, Dr. Demetrovics Vladimir, Endre Antal, Dr. Fischer Henrik, Dr. Kamenitzky Sándor, Kleszky Ottó honvédelezredes, Molnár Hugó, Niedermayer Gyula, Pap Ignác, Profuma Béla, Szalay Lajos, Dr. Szlezák Lajos, Skuteczky Emil, Weisz Tivadar. Szavazatot kapott még a vál. tagságra Dr. Lustig 6, Megyesi Ferenc 4. — Indítvány egyetlen egy volt, Rehák Ferenc elnöké, t. i. hogy a kaszinó a létesítendő tisztviselőtelepen egy megfelelő telek szerzése és ház építése iránt tegye meg a városnál a szükséges lépéseket s ez indítványt a közgyűlés egyhangu határozattal magáévá tette.

„Rosszakaratu tudósítás”. Ily címen egy helybeli lapban egy híreske jelent meg, mely egy budapesti könyvnyomatos helybeli tudósítóját azzal gyanúsítja, hogy egy úgyról rosszakaratu tudósítást küldött. Erre vonatkozólag az illető tudósító megkért bennünket annak kijelentésére, hogy az illető tudósítás eléggé illetékes helyen szerzett információ alapján készült és hogy még most sincs abban a helyzetben, hogy ezt a tudósítást megcáfolhatná. Ami pedig becsületesítés emlegetését illeti, a tudósító igen sajnálatos körülménynek tartaná, ha ő benne csak annyi becsületesítés volna, amint van azokban együttvéve, kik e napih-

recske megjelenésében maguknak kiváló érdemet szereztek, közreműködtek.

Áll. tisztviselők értekezlete. Az ujvidéki áll. tisztviselők e hó 4-én Csarsch Dezső tszéki elnök elnöklete alatt értekezletet tartottak, mely elfogalta a szervező bizottság által a lakbér ismert ügyében szerkesztett és beterjesztett memorandumot és kérvényt, melynek a miniszter elé leendő beterjesztésére a bizottság felkérte főispánunkat és orsz. képviselőnket.

Kamatteher vallomások. Akiknek ingatlanait jelzálogilag biztosított tartozások terhelik, felhivatnak ez uton, hogy e tartozásokat, illetve a kamatterheket — az általános jövedelmi pótló *apasztása* végett — e hó 31-ig a város adóügyi osztályánál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulasszák, mert későbbi felszólamlások figyelembe nem vétetnek.

Esküvő. Vanko Rezső okl. mérnök Vihnyepeszerényről e hó 4-én vezette oltárhoz Strommer Lipót kedves és szeretetreméltó leányát, *Paulát*. A násznagyi tisztet Kugler István és Kachelmann Károly teljesítették.

A husvizsgálat. A husvizsgálat terén teremtett reformra vonatkozóan a földművelésügyi miniszter körrendeletet adott ki, melynek értelmében a husvizsgálatot teljesítő közegnek szakvizsgát kell tennie. Ehhez képest Dr. Balla Aladár főispán Vadász Gyula tvh. állatorvost kirendelte a közbiztonságon ujonnan nyitandó husvizsgálati tanfolyam vezetőjéül s arra az időre, míg Vadász az 1 havi kiképzési kurzust látogatja, helyettesítésével Friedmann Mór m. kir. állatorvost bizta meg.

Adózók figyelmébe. Mindazon kereskedők, iparosok, alkalmazottak és tisztviselők, akik III. s illetve IV. oszt. kereseti adó alá tartoznak, figyelmeztetnek, hogy ezen kereseti adó alá tartozó jövedelmeik bevallását e hó 20-ig a város adóügyi osztályánál adják le, annál inkább, mivel egyébként adójuk hivatalból fog kivettetni. A tőkekamat- és járadékadó alá tartozó jövedelmek bevallása e hó 15-ig ugyancsak a vár. adóügyi osztályánál teendő meg. Megjegyzetjük, hogy a bevallásra szolgáló úrlapok nevezett adóügyi osztályánál a hivatalos órák alatt díjmentesen kaphatók.

Pénzhamisító. Marxner János e hó 3-án a baromfi piacon egy hamis 5 koronással akart fizetni, de megcsípték. A házkutatás kiderítette, hogy hamis 5 kor. gyártásával foglalkozott, de mindjárt az első értékesítésénél rajtvesztett.

Gyengeséget,

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és nyomor,

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

Scott-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

2—4 Kapható minden gyógyszerárban.

Pulykatolvaj. Nagy Erzsébet beocsinacemintgyári munkásnő a Duna-utca 15. sz. ház udvaráról 4 pulykát s 1 tyukot lopott. Elfogták s a lopott jószág megkerült.

Rendőri. A vinkovcei rendőrség értesítette az ujvidéki rendőrséget, hogy Filipovics József 40 éves zsebtolvaj egy másik társával együtt újkor egy vinkovcei földbirtokostól 2090 k. tartalmazó pénztárcát lopott és megszökött. A szemleírás után Ninkov János rendőrelőnök e hó 4-én éjjel felismerte a keresett tolvajt és elfogta. 500 k. találtak nála, a többivel állítólag a társa másfelé szökött.

Elfogott szédelő. Jęftovics Milivoj, aki a multkor Stefanovics Zsarkó rendőrkapitány-nak adta ki magát, a vonatokon vizsgálatot tartott és szédelt, jöllehet az országból ki lett tiltva, megint ellátogatott Ujvidékre, de Ninkov rendőrelőnök felismerte és bekísérte. 15 napra ítéltetett s ennek kitöltése után elfog toloncoltatni.

Fegyverrel ne játsszal! Szajkó István 17 éves legény a szőlőkben csókákra vadászott s közben egy Tóth György nevű 15 éves fiut meglőtt. — Rašzweiler Jakab gyöngye elméjű fiu újévet köszöntve, Ott Antal asztaloshoz is betért és ennek segédével bolondozva, a szemébe ötlött revolverrel játszani kezdett, de az elsült és a szegény fiunak kiütötte egyik szemét.

A rendőrbjelentési hivatal m. december havi ügyforgalma a következő volt: új lakosok felvétele 107, lakváltások 384. cselédek új felvétele 81, helyváltások 296. idegenek magán háznál 51, vendéglőkben 1018. Ujszülöttek 65, elhaltak 45, házasságkötés 9. A kir. ügyészség által letartóztatva 32, elbocsátva 33. Mint központi kézbesítő hivatalhoz kikézésre érkezett 2071 db. ezek közül sikerrel kikézésített darab 2028. Értesítések adatok 956 esetben, mégpedig eredménnyel 890. Kiadatott külhoni utlevél 54, igazolási jegy 3, cselédkönyv 18. Megfigyelő lap összesen meg lett fektetve 713.

Anyakönyvi hírl. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál dec. 18-31-ig bejelentett születések 36, még pedig 20 fiu, 16 leány; meghalt 16. Az 1908. év folyamán összesen született 992 (49-el több mint 1907. ben), meghalt 837 (19-el több, mint 1907-ben.) Házasság kötötett 261 (1907-ben 355).

Árverezési hirdetés. Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárusítandó kézbesíthetetlen és fölös árúk nyilvános árverezése az Ujvidék állomásunkon, levő raktárban 1909. évi január hó 21-én, délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. c. közönség ezennel meghívatik. Skuteczky állomásfőnök.

Közs. orvosok nyugdíja. A belügyminiszter megküldte B. Bodrog vármegye törvényhatóságának a községi orvosok *nyugdíjtervezetét*, azzal a meghagyással, hogy ezt a községi orvosokkal közölje és felszólítsa őket, hogy a f. é. február 12-én Budapesten megtartandó szaktanácskozáson képviseltségük magukat.

A jelzálog eltörlése. A Kuria legutóbb a következő elvi jelentőségű döntést hozta: A jelzálog jövőbeli pénzkövetelés biztosítására is szolgálhatván, magában véve az a körülmény, hogy a követelés a zálogjog bekezeleése idején még fenn nem állott, a zálogjog töröltetésére jogi alapot nem képezhet. — Ha a kölcsönösszeget nem folyósítják teljesen és a felek a kölcsönügylet teljesítésétől elállottak, az időelőtti visszafizetés esetére kikötött kártalanítási díj nem követelhető.

Tanítók pótléka. Az elmúlt hónapban a nem állami tanítók fizetésének az 1907. é. 27. tc. értelmében leendő rendezésére 1800 kor., eddigelé összesen évi 125,540 kor. államszegély folyósítottatott

Aki munkát vagy állást akar, legyen az mérnök, építész, építőmester, kőművesmester vagy bármilyen építőiparos, az olvassa el hetenkint a *Vállalkozók Lapját*, mely Bpest, VII. Erzsébet-körút 8. most lépett 30. évfolyamába és az építőiparban előforduló összes munkákat megbízhatóan, pontosan közli hétről-hétre.

Ipari internátust szándékoznak felállítani Zentán. Perjessy László, a szegedi kereskedelmi és iparkamara titkára Zentán járt a múlt héten és az internátus felállítása érdekében az illetékes körökkel értekezett.

Negyedik osztálymérnökség — Szabadkán. A karácsonykor megnyitott szabadka-gombospalánkai h. é. vasut osztálymérnökségének székhelyül a vasut igazgatósága Szabadkát jelölte ki. Ezen — negyedik — osztálymérnökség felállításával a szabadkai mérnökök létszáma 50-re emelkedett.

Legfinomabb esemege-különlegességek, folytonos újdonságok *Wagner* testvéreknél Ujvidéken.

Lapunk közbenső ünnep miatt csütörtök helyett szerdán jelent meg.

Szerb ajku vendégeimnek és jóakaróimnak szerb karácsony alkalmából: Boldog ünnepeket!

OTTÓ MIHALY,
Erzsébet nagyszállodás.

Eljegyzési Lakodalmi Damast Eollenne **Selyem** és „Henneberg” selyem, 135 kor.-tól feljebb, hőmentes és vámentesen. Minta postafordultával.
Megrendelések bármely nyelven intézendők: Seidenfabrikt. **Henneberg in Zürich.**

Nyilt-tér.

Ugyancsak szép dolgot cipeltem át az új évbe,
? a világ legmakacsabb harutját! Száraz torok, fájó gége, szúrás minden lélegzetnél — és a nyálka, a mely egyáltalán nem akar oldódni. — De ember, hát miért hagyja magát kínozni? Kérjen a legközelebbi gyógyszerárban, drogériában vagy ásványvízkereskedésben 1 korona 25 fillért egy skatulya szodeni ásványpasztillát (vagydi Fay-félt) és fogadok, hogy ha este a törzestáblánál találkozunk, semmi baja sem lesz.
Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Felelős szerkesztő: **Pap Sándor.**
Társzerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Hirdetések.

17957. tkv. 1908. szám.

Póthirdetmény.

A titeli kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Marinkov Pája titeli lakos végrehajtatónak Szmederevácz Sztéván és Szmederevácz Dusán titeli lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 290 kor. és jár. iránti végrehajtási ügyében a 17321/908. tkvi sz. a kibocsátott árverési hirdetőnyben a titeli 855. sz. betétben A. 1. sorsz. ingatlanok Szmederevácz Dusánt illető 2/3-ad rész 14 kor. 1. sorsz. ingatlanok ugyanezt illető 2/3-ad része 1192 kor. 1. sorsz. sorszámmal ingatlanok ugyanezt illető 2/3-ad része 138 kor. a titeli 856. szám betétben A. I 1—2. sorsz. ingatlanok Szmederevácz Istvánt illető 1/5-öd része 130 kor. 1. sorsz. ingatlanok ugyanezt illető 1/5-öd része 42 kor. 1. sorsz. ingatlanok ugyanezt illető 1/5-öd rész 12 kor. kikiáltási árban:

1909. évi január hó 16-ik napjának délután 3 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.-c. 167. §-a alapján Beslin Vászsa titeli lakos végrehajtható érdekében is 270 korona tőke követelése és jár. kielégítése végett megtartatni fog.

A kérvény költségei 26 korona 75 fillérben állapítottak meg.

Kelt a titeli kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1908. évi december hó 12-én.

Dr. Petrovits,
kir. jb. végrehajtó.

MÁV 53408/1. szám. 1908.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A máv budapest-jobbparti üzletvezetősége nyilvános pályázatot hirdet 60,000 m² bazalt vagy trahyt kövekből készitendő *darabolt kavics szállítására.*

Ezen menyviségnél 1909. év folyamán 10%-kal több vagy kevesebb is megrendelhető.

Az ajánlatok 1909. január 12. déli 12 óráig üzletvezetőségünk I. általános osztályának (VIII. Kerepesi-ut 3. l. 38.) adandók át, a bántépén ugyanott a gyűjtő pénztárnál 1909. január 11. déli 12 óráig teendő le.

Részletes pályázati feltételek és ajánlati űrlap valamennyi üzletvezetőségünk meglekinthető, üzletvezetőségünk általános osztályában pedig azok díjmentesen megszerezhetők.

Budapest, 1908. dec. 20.

a Budapest-jobbparti üzletvezetőség.

Természetes, ezüst ístben mindenkor frissen befőzött kiváló finom

málnaszörpöt

szállít

Gessler Siegfried

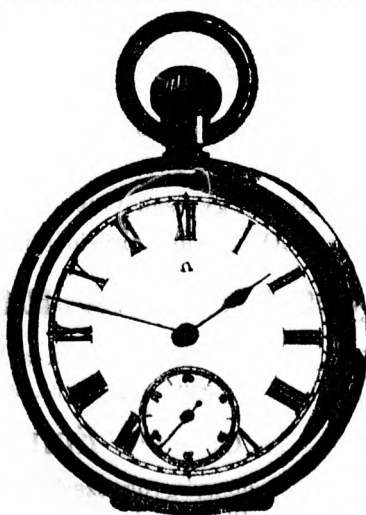
esász. és kir. udvari szállító és ő esász. és kir. Fensége József Főherceg kamarai szállítója

Kőbánya.

Eladó ház.

A Magyar-utca 22. sz. ház szabad kézből előnyös feltételek mellett eladó.

Bővebbet a „Határ” kiadóhivatalában.

Raktáron tartok igen szép aranyozott és valódi amerikai dublé női- és férfi ókszerket bámulatos olosó árért

Kiadó lakás.

Elegánsan butorozott különbejáratu garcon lakás, mely áll háló és előszobából, mely szalonnak van berendezve január 15. esetleg február 1-ére jutányos áron kiadó.

Ugyanott egy jó karban levő gramophon három fölcserrel, 15 lemezzel bámulatos olosó áron eladó, vendéglősöknek igen alkalmas.

Ferenc József-tér 1. sz.

Kron féle ház.

3—4

Globusz
fémtisztító kivonat
minden más tisztítószer felülmul

Helyi képviselőt keres

elsőrendű régi gyermek és életbiztosító intézet. Csekély fáradsággal havonként 200—300 korona jövedelem érhető el. A biztosítási téren nem jártasakat beoktatjuk.

Hölgyeknek is igen megfelelő foglalkozás.

Levélbeli megkeresések az eddigi működés pontos megjelölésével „Képviselő” 16 jelige alatt Blockner hirdető irodájába Budapest, IV., Sütő utca 6. küldendők. 2—2

Tessék figyelni!

Nem okvetlenül szükséges sokat fizetni egy óráért, hogy jól és pontosan járjon, mert

FISCHER M. mű-órásnál Ujvidéken

II. Rákóczi Ferenc-út 20. szám alatt

Minden óra pontos javítása,

ha valamely része nem hiányzik **90** krajcárba kerül. — Az általam javított óráért **K 1-80** 3 évig jótállok. — Biztosítom t. megbízóimat, hogy kellő vigyázat mellett órája igen sokáig jól fog járni.

UJDONSÁG!!

Egy remek szép betűsgyűrű 1-80.

Raktáron tartok igen szép aranyozott és valódi amerikai dublé női- és férfi ókszerket bámulatos olosó árért

Fischer M. mű óras.